

Podpůrné pozice v základních školách

Spolufinancováno
Evropskou unií

Střední článek
podpory

Podpůrné pozice v základních školách

© 2025 by [MŠMT](#) is licensed under [CC BY 4.0](#)

Zavedení pozice sociálního pedagoga od 1. 9. 2025 a možnost financování pozic psychologa a speciálního pedagoga od 1. 1. 2026

OBSAH

1. Právní stav od 1. 9. 2025 a od 1. 1. 2026	2
2. Odborná kvalifikace psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga.....	5
3. Pracovněprávní postavení	6
4. Stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti	7
5. Zařazení psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga do platové třídy	7
6. Možnosti financování psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů	10
Základní školy se 180 a více žáky	10
Soukromé a církevní základní školy.....	12
Podpora psychologem nebo speciálním pedagogem ve školách se 180 a více žáky.....	12
Základní školy do 180 žáků.....	13
Financování z jiných zdrojů	14
7. Sociální pedagog jako personální podpora realizovaná v rámci výzev OP JAK.....	14
8. Informování o psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických službách.....	15
9. Možnosti metodické podpory psychologů a speciálních pedagogů	16
10. Vykazování psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů ve školách veřejných zřizovatelů (kraj, obec, svazek obcí)	17
Příloha č. 1	18
Příloha č. 2	20
Příloha č. 3	22

1. Právní stav od 1. 9. 2025 a od 1. 1. 2026

Zákon č. 267/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, **zavádí pedagogickou pozici sociálního pedagoga a stanoví možnosti jejího financování ze státního rozpočtu.**

S účinností **od 1. 9. 2025** je v **zákoně č. 563/2004 Sb.**, o pedagogických pracovnících a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoPP“), **sociální pedagog uveden jako druh pedagogického pracovníka** v § 2 odst. 2 písm. e), tj. mezi dalšími pedagogickými pracovníky, kteří vykonávají přímou pedagogickou činnost (§ 2 odst. 1 ZoPP).

S účinností **od 1. 1. 2026** pak **školský zákon upravuje možnosti financování psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga v základních školách** ze státního rozpočtu. V § 16 se doplňují odst. 11 a 12, které znějí:

(11) *Podpůrné opatření podle odstavce 2 písm. h) spočívající ve využití psychologa nebo speciálního pedagoga nelze poskytovat žákovi základní školy zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí, která má nárok na financování činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga ze státního rozpočtu na základě nařízení vlády vydaného podle § 161 odst. 3 nebo 4, a žákovi srovnatelné základní školy, která není zřizována krajem, obcí nebo svazkem obcí. Srovnatelnou základní školou podle věty první se rozumí základní škola, která by jinak splňovala podmínky, za kterých přísluší financování činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga stanovené podle § 161 odst. 3; k navýšení podle § 161 odst. 4 se nepřihlíží.*

(12) *Ředitel základní školy zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí podle odstavce 11 má povinnost zajistit práci psychologa nebo speciálního pedagoga až do výše maximálního týdenního počtu hodin přímé pedagogické činnosti odpovídající nároku na financování činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga ze státního rozpočtu na základě nařízení vlády vydaného podle § 161 odst. 3, je-li to vzhledem k vzdělávacím potřebám žáka nebo žáků nezbytné; k navýšení podle § 161 odst. 4 se nepřihlíží. Pro ředitele srovnatelné základní školy, která není zřizována krajem, obcí nebo svazkem obcí, platí povinnost podle věty první obdobně.*

Novela **nařízení vlády č. 123/2018 Sb.**, o stanovení maximálního počtu hodin výuky financovaného ze státního rozpočtu pro základní školu, střední školu a konzervatoř zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 123/2018 Sb.“), **zavádí tzv. PHPmax. Jedná se o maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti zajišťované psychologem, speciálním pedagogem nebo sociálním pedagogem. Tato novela dále stanoví postup jeho výpočtu** (více viz část Možnosti financování psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů).

Poskytování poradenských služeb ve školách upravuje nový § 120a školského zákona.

(1) *Ředitel mateřské, základní nebo střední školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole. Poradenskými službami poskytovanými ve škole jsou zejména*

- a) zajišťování kvality a organizace podpory vzdělávání dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,*
- b) zajišťování prevence rizikového chování,*
- c) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty při podpoře dětí a žáků ve vzdělávání,*
- d) poskytování metodické podpory pedagogickým pracovníkům školy při identifikaci a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a*
- e) v případě základních a středních škol koordinace kariérového poradenství.*

(2) *Složení pedagogických pracovníků školy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, stanoví vnitřním předpisem ředitel školy po projednání v pedagogické radě.*

(3) *V základní škole zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí, s výjimkou základních škol zřizovaných podle § 16 odst. 9, základních škol speciálních a základních škol zřizovaných při zdra-*

votnickém zařízení, která má na základě nařízení vlády vydaného podle § 161 odst. 3 nebo 4 nárok na financování činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga ze státního rozpočtu, zajišťuje poradenské služby vždy též psycholog nebo speciální pedagog. Věta první se použije obdobně na srovnatelnou základní školu podle § 16 odst. 11.

Podrobnosti k poskytování poradenských služeb upravuje vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 72/2005 Sb.“). Její součástí je i Příloha č. 3 obsahující výčet standardních činností psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga ve škole ve znění účinném od 1. 1. 2026.

Od 1. 1. 2026 platí i změny v podpůrných opatřeních. Ve školách, které budou mít nárok na financování prostřednictvím PHPmax, nebude možné poskytovat podpůrná opatření „školní speciální pedagog“ a „školní psycholog“. V těchto školách bude k 31. 12. 2025 automaticky ukončeno financování podpůrných opatření spočívajících ve využití dalšího pedagogického pracovníka, jejichž náplní je činnost „školního psychologa“ a „školního speciálního pedagoga“, pokud taková podpůrná opatření měl doporučená některý žák. Škola nemusí vykazovat změnu ve výkaze R 44-99. Novelizace se netýká podpůrného opatření „předmět speciálně pedagogické péče“, které zůstává zachováno a jehož se ukončení netýká. Tato podpůrná opatření jsou nadále poskytována v souladu s doporučeními žáků. **Změny jsou promítnuty v novele vyhlášky č. 27/2016 Sb.**, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 27/2016 Sb.“). Více viz část Možnosti financování psychologů a speciálních pedagogů.

Z důvodu snadnějšího přechodu na změny ve financování psychologů a speciálních pedagogů zahrnuje novela školského zákona také přechodná ustanovení:

Podpůrná opatření spočívající ve využití dalšího pedagogického pracovníka poskytovaná na základě doporučení vydaných přede dnem 1. ledna 2026, se řídí podle dosavadních právních předpisů. Na podpůrná opatření spočívající ve využití dalšího pedagogického pracovníka, jejichž náplní je činnost psychologa nebo speciálního pedagoga, se použije § 16 odst. 11 a 12 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2026.

Ředitel základní školy s výjimkou základní školy zřizované podle § 16 odst. 9, základní školy speciální a základní školy zřizované při zdravotnickém zařízení nemá po dobu 3 let ode dne 1. ledna 2026 povinnost zajišťovat poradenské služby psychologa nebo speciálního pedagoga podle § 120a odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2026, pokud nemá dostatečný počet zaměstnanců, kteří mají kvalifikaci psychologa nebo speciálního pedagoga podle zákona upravujícího pedagogické pracovníky.

Z přechodných ustanovení vyplývá, že pokud má podpůrné opatření spočívající ve využití dalšího pedagogického pracovníka vydané před 1. 1. 2026 platnost i v období po tomto datu, pak:

- a) v základních školách do 179 žáků pokračuje poskytování podpůrného opatření nadále,
- b) v základních školách od 180 žáků má ředitel školy poskytování takové podpory povinnost nadále zajišťovat, zde však v režimu hrazeném prostřednictvím PHPmax (k tomu viz dále).

Dále pak platí, že pokud ředitel základní školy se 180 a více žáky nesežene v přechodném období dostatečný počet zaměstnanců s kvalifikací psychologa nebo speciálního pedagoga, nemá povinnost poskytovat poradenské služby prostřednictvím psychologa nebo speciálního pedagoga. Povinnost mu v takovém případě vznikne až od 1. 1. 2029.

Definice psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga:

Psycholog je zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogicko-psychologickou činnost, kterou uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě školského zákona přímým působením na vzdělávaného (srov. § 2 odst. 1 ZoPP).

Speciální pedagog je zaměstnanec, který vykonává přímou speciálněpedagogickou činnost, kterou uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě školského zákona přímým působením na vzdělávaného (srov. § 2 odst. 1 ZoPP).

Sociální pedagog je zaměstnanec, který vykonává přímou sociálněpedagogickou činnost, kterou uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě školského zákona přímým působením na vzdělávaného (srov. § 2 odst. 1 ZoPP).

2. Odborná kvalifikace psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga

Kvalifikační předpoklady pro výkon profese psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga stanovuje ZoPP. Kvalifikace psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga je upravena v ustanoveních § 18, § 19 a § 19b ZoPP.

Kvalifikaci speciálního pedagoga (§ 18) lze získat vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd

a) *zaměřené na speciální pedagogiku,*

b) *zaměřené na pedagogiku předškolního věku nebo na přípravu učitelů základní školy nebo na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy nebo na přípravu vychovatelů a*

- 1. *studiem k rozšíření odborné kvalifikace zaměřeným na přípravu speciálních pedagogů,*
- 2. *vysokoškolským vzděláním v akreditovaném bakalářském studijním programu zaměřeném na speciální pedagogiku a studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti provádět speciálněpedagogické poradenství, nebo*
- 3. *studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti vykonávat speciálněpedagogickou, výchovnou a vzdělávací činnost ve školách a třídách zřízených pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti provádět speciálněpedagogické poradenství,*

c) *studijního oboru pedagogika a*

- 1. *studiem k rozšíření odborné kvalifikace zaměřeným na přípravu speciálních pedagogů,*
- 2. *vysokoškolským vzděláním v akreditovaném bakalářském studijním programu zaměřeném na speciální pedagogiku a studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti provádět speciálněpedagogické poradenství, nebo*

- 3. studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti vykonávat speciálněpedagogickou, výchovnou a vzdělávací činnost ve školách a třídách zřízených pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a studiem k rozšíření odborné kvalifikace pro získání způsobilosti provádět speciálněpedagogické poradenství, nebo
- d) zaměřené na speciální pedagogiku a přípravu učitelů základní školy nebo učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy.

Kvalifikaci psychologa (§ 19) lze získat vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu psychologie.

Kvalifikaci sociálního pedagoga (§ 19b) lze získat

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na sociální pedagogiku,
- b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu zaměřeným na sociální práci a studiem pro přípravu sociálních pedagogů,
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na sociální pedagogiku,
- d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na sociální práci a studiem pro přípravu sociálních pedagogů, nebo
- e) studiem k rozšíření odborné kvalifikace zaměřeným na přípravu sociálních pedagogů a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd
 - 1. zaměřené na speciální pedagogiku,
 - 2. zaměřené na pedagogiku předškolního věku,
 - 3. zaměřené na přípravu učitelů základní školy, učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy nebo vychovatelů,
 - 4. zaměřené na speciální pedagogiku a přípravu učitelů základní školy nebo učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy, nebo
 - 5. studijního oboru pedagogika.

3. Pracovněprávní postavení

Psycholog, speciální pedagog a sociální pedagog stejně jako ostatní pedagogičtí pracovníci musí pro výkon činnosti splňovat předpoklady uvedené v § 3 odst. 1 ZoPP. Každý z nich musí kromě získání odborné kvalifikace být plně svéprávný, bezúhonný (§ 29a ZoPP) a zdravotně způsobilý. Pokud získal odbornou kvalifikaci v jiném vyučovacím jazyce než českém (§ 4 ZoPP), musí prokázat znalost českého jazyka odpovídající úrovni B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

U zaměstnanců, kteří už nyní vykonávali práci sociálního pedagoga, je také třeba posoudit obsah pracovní smlouvy. Jestliže pracovní smlouva obsahuje pouze základní náležitosti jako je druh

práce („sociální pedagog“) a místo výkonu práce, které se nemění, stačí zaměstnanci vydat nový platový výměr a současně mu poskytnout písemnou informaci o změnách v obsahu pracovního poměru podle § 37 zákoníku práce (např. ve vztahu k výměře dovolené). V ostatních případech je nutné uzavřít dodatek ke stávající pracovní smlouvě, případně novou pracovní smlouvu.

4. Stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti

Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti stanoví ředitel školy na období školního vyučování, případně na pololetí školního vyučování. Ředitel školy s celoročním provozem stanoví rozsah hodin přímé pedagogické činnosti na období kalendářního roku (§ 23 odst. 1 ZoPP).

Jestliže jde o školu zřizovanou ministerstvem, krajem, obcí, nebo svazkem obcí, ředitel stanoví týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti podle **nařízení vlády č. 75/2005 Sb.**, o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 75/2005 Sb.“).

V období do 1. 1. 2026 se z hlediska právní úpravy pro sociálního pedagoga uplatňuje ustanovení § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2005 Sb.: „*Rozsah hodin přímé pedagogické činnosti je stanoven v přílohách k tomuto nařízení. Není-li v přílohách k tomuto nařízení rozsah hodin přímé pedagogické činnosti pedagogického pracovníka stanoven, stanoví mu jej ředitel školy, a to nejvýše na 32 hodin týdně.*“

Návrh novely nařízení vlády č. 75/2005 Sb., který je nyní v legislativním procesu, obsahuje **konkrétní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti sociálního pedagoga 24 hodin týdně. Rozsah přímé pedagogické činnosti psychologa a speciálního pedagoga je v novele nařízení vlády č. 75/2005 Sb. shodně navržen na 24 hodin týdně. V souladu s touto výší přímé pedagogické činnosti je nastaven i PHPmax. Změna nařízení vlády č. 75/2005 Sb. má být účinná od 1. 1. 2026.** Je potřeba uvést, že PHPmax podle nařízení vlády nestanoví díl úvazku, ale maximální výši přímé pedagogické činnosti hrazené ze státního rozpočtu.

Zaměstnanci vykonávající práci psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga, kterým ředitel školy před 1. 1. 2026 stanovil týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti na období celého školního roku/pololetí v rozsahu jiném než 24 hodin týdně, budou podle navrhovaného přechodného ustanovení vykonávat přímou pedagogickou činnost v tomto jiném rozsahu do 31. 1. 2026 nebo do 31. 8. 2026.

5. Zařazení psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga do platové třídy

Jako zaměstnanec odměňovaného platem je **zaměstnavatel povinen zařadit psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga do příslušné platové třídy.** Zaměstnavatel postupuje **podle nařízení vlády č. 341/2017 Sb.**, o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 341/2017 Sb.“). Zaměst-

nance zařadí do platové třídy, ve které je **podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb.**, o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katalog prací“), zařazena nejnáročnější práce, jejíž výkon zaměstnavatel od zaměstnance požaduje.

Psycholog je v katalogu prací zařazen pod bodem 1.05.01. Tato kategorie povolání umožňuje zařadit zaměstnance do 10. až 13. platové třídy. Psycholog poskytující poradenské služby ve škole bude zařazen do 12. platové třídy:

12. platová třída

- 1. Komplexní zajišťování psychoterapeutických služeb, rodinného, předmanželského a manželského poradenství. Poskytování edukativního, psychologického i speciálního poradenství a psychoterapie. Rozvodové a porozvodové poradenství včetně mediace dohod o porozvodovém uspořádání. Odborná pomoc specialistům poradenské služby v daném regionu. Práce s rodinami ohroženými alkoholismem a jinými závislostmi, rodinami ohroženými nezaměstnaností, domácím násilím, s rodinami pečujícími o těžce zdravotně postižené děti apod. Metodická pomoc sociálním pracovníkům.*
- 2. Poskytování krizové intervence v obzvláště náročných životních situacích.*
- 3. Aplikace klinické psychologie pod vedením odborného pracovníka se specializovanou způsobilostí, například provádění diferenciální diagnostiky psychických poruch a odchylek, posuzování vhodnosti a efektu psychoterapie či rehabilitace, odolnosti vůči zátěži z hlediska zdravotního. Spolupráce při provádění rehabilitace, reedukace a resocializace.*
- 4. Samostatné provádění náročných kontaktních činností zaměřených na jedince a skupiny se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobním a sociálním vývoji.*
- 5. Samostatné provádění individuálních a skupinových psychologických vyšetření dětí, žáků a studentů.*
- 6. Tvorba metodických a koncepčních materiálů z oblasti psychologického poradenství a prevence ve školství.*
- 7. Provádění komplexní psychologické diagnostiky a náročného psychologického poradenství při řešení problémů ve vývoji a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve škole a v rodině.*
- 8. Provádění bilanční diagnostiky.*

Speciální pedagog je v katalogu prací zařazen pod bodem 2.16.03. Tato kategorie povolání umožňuje zařadit zaměstnance do 11. až 13. platové třídy. Speciální pedagog poskytující poradenské služby ve škole bude zařazen do 12. platové třídy:

12. platová třída

- 1. Provádění komplexní speciálněpedagogické diagnostiky, náročných nápravných, reedukačních a kompenzačních činností s dětmi, žáky, studenty nebo klienty se zdravotním postižením a náročného speciálněpedagogického poradenství při řešení problémů ve vývoji a vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením ve škole a v rodině.*
- 2. Metodická a koordinační činnost v oblasti speciálněpedagogických preventivních a poradenských služeb ve školství.*

3. *Samostatná aplikace etopedických, somatopedických, psychopedických, tyflopédických a dalších diagnostických postupů včetně dílčích logopedických (depistáže). Aplikace logopedických, etopedických, somatopedických, psychopedických a tyflopédických metodik stimulace, edukace, reedukace, kompenzace a aplikace vzdělávacích činností s dětmi, žáky, studenty nebo klienty se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytování specializované péče osobám se zdravotním postižením a znevýhodněním speciálněpedagogickými metodami nebo rehabilitačními metodami a ve spolupráci a v návaznosti na jiná odvětví. Tvorba koncepce vyučování prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených podle akreditovaných vzdělávacích programů.*

Novelizace katalogu prací (vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 420/2025 Sb.), která výslovně upravuje zařazení sociálního pedagoga, nabývá účinnosti od 1. 1. 2026. Pro období září až prosinec 2025 je potřeba postupovat podle ustanovení § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Zaměstnavatel zařadí zaměstnance na pozici sociálního pedagoga do platové třídy, ve které jsou v katalogu prací zahrnuty příklady prací porovnatelné s ní z hlediska složitosti, odpovědnosti a namáhavosti. Pro pozici sociálního pedagoga je použitelné povolání „sociální pracovník“. Tato kategorie povolání umožňuje zařadit zaměstnance do 10. až 13. platové třídy, což odpovídá znění katalogu prací pro sociální pedagogy od 1. 1. 2026. Novela katalogu prací s účinností od 1. 1. 2026 v bodě B části 2 dílu 2.16 obsahuje bod 2.16.10 s následující kategorizací prací sociálního pedagoga.

10. platová třída

1. *Cílené vyhledávání dětí, žáků a studentů s výchovnými, vzdělávacími, vztahovými nebo jinými osobními problémy a s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, působení rizikového prostředí nebo jiných negativních vlivů na vývoj dětí, žáků nebo studentů.*
2. *Odhalování a identifikace rizikových jevů a nepříznivých situací s negativními vlivy na vývoj dětí, žáků a studentů.*
3. *Aplikace poznatků sociálněpedagogické diagnostiky při řešení výchovných, vzdělávacích, vztahových nebo jiných osobních problémů dětí, žáků nebo studentů.*
4. *Poskytování sociálněpedagogického poradenství a podpory.*
5. *Provádění sociálněpedagogických preventivních nebo intervenčních aktivit nebo poskytování podpory při výskytu možného ohrožení dětí, žáků a studentů rizikovými jevy, obtížnými situacemi nebo jinými formami ohrožení jejich zdravého vývoje.*

11. platová třída

1. *Zajišťování sociálněpedagogické diagnostiky, prevence a intervence v oblasti rizikového chování, výchovných obtíží, školní neúspěšnosti, negativních vztahů a neuspokojených potřeb dítěte, žáka nebo studenta a při jeho ohrožení.*
2. *Navrhování, příprava a realizace podpůrných aktivit a opatření a zprostředkování pomoci dětem, žákům a studentům při řešení jejich výchovných vzdělávacích, vztahových a jiných osobních problémů vznikajících z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, působení rizikového prostředí nebo jiných negativních vlivů na vývoj dětí, žáků nebo studentů.*

3. *Poskytování podpory při zvládání krizových nebo jinak náročných životních situací dětem, žákům nebo studentům vyvolaných rizikovými jevy a obtížnými situacemi nebo jinými formami ohrožení jejich zdravého vývoje.*
4. *Poskytování sociálněpedagogického poradenství pedagogickým pracovníkům.*
5. *Realizace preventivních, intervenčních, podpůrných a poradenských činností v rámci sociálněpedagogické činnosti při práci s rodinou žáka v rodinném a lokálním zázemí.*

12. platová třída

1. *Metodické usměrňování a koordinace pedagogických pracovníků, příp. zákonných zástupců při poskytování sociálněpedagogické péče, realizaci preventivních opatření a zvládání náročných životních a rizikových situací a vzdělávacích, výchovných a vztahových obtíží dětí, žáků a studentů.*
2. *Poskytování komplexní sociálněpedagogické péče dětem, žákům nebo studentům ohroženým sociální patologií, domácím násilím, nebo syndromem týraného nebo zneužívaného dítěte a koordinace mezioborové spolupráce v jejich podpoře.*

13. platová třída

1. *Tvorba zásadních koncepcí systému sociálněpedagogických služeb ve školství.*
2. *Koordinace a metodické usměrňování rozvoje sociálněpedagogické péče na regionální úrovni.*

Standardní činnosti, které má psycholog, speciální pedagog a sociální pedagog ve škole vykonávat, stanovuje Příloha č. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb. Jejich náplň práce je tedy nutné určit v souladu s tímto vymezením, se zohledněním výše úvazku na dané škole.

Je důležité si uvědomit, že určité činnosti se mohou prolínat. Pokud ředitel nemá k dispozici speciálního pedagoga, některé činnosti může v určitém rozsahu vykonávat např. výchovný poradce (vždy v souladu s Přílohou č. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb.). Na druhou stranu jeden pracovník může působit např. jako speciální pedagog i jako metodik prevence. Jedná se však o odlišné činnosti, k nimž se vztahují odlišné kvalifikační požadavky.

6. Možnosti financování psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů

Podpůrné pedagogické pozice psycholog, speciální pedagog a sociální pedagog se stávají **standardní součástí pedagogického sboru základních škol** (nevztahuje se na základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školy speciální a základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení ani na nižší ročníky víceletých gymnázií) **s průměrným počtem žáků 180 a více k rozhodnému dni 30. 9. za poslední 3 roky** (poprvé tedy podle dat k 30. 9. roku 2023, 2024 a 2025).

ZÁKLADNÍ ŠKOLY SE 180 A VÍCE ŽÁKY

PHPmax se určí **podle průměru počtu žáků základní školy (včetně žáků ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona; nezahrnují se žáci vzdělávání podle § 41 nebo § 38 škol-**

ského zákona). Nelze-li údaj zjistit za poslední 3 roky, použije se průměr počtu žáků k rozhodnému dni 30. 9. za kratší období, kdy počet žáků zjistit lze.

Jestliže došlo v období, za něž se stanoví průměrný počet žáků v základní škole, k přeměně právnické osoby vykonávající činnost základní školy s výjimkou změny právní formy, použije se průměr počtu žáků k rozhodnému dni 30. 9. za období po účinnosti přeměny právnické osoby. Na základě změn v rejstříku škol a školských zařízení bude možné ze strany krajského úřadu provést úpravu rozpočtu základní školy.

Důležité je poznamenat, že ředitel základní školy má v souladu s § 120a odst. 3 školského zákona povinnost zajistit poskytování poradenských služeb vždy speciálním pedagogem nebo psychologem.

Zároveň má ředitel povinnost zajistit práci psychologa nebo speciálního pedagoga až do výše PHPmax, je-li to vzhledem ke vzdělávacím potřebám žáka nebo žáků nezbytné.

PHPmax je tedy potřeba prvně využít na financování psychologa a/nebo speciálního pedagoga do výše, do jaké je to nezbytné, teprve poté lze zbylé hodiny z PHPmax využít na financování sociálního pedagoga. Ředitel školy by měl při posuzování nezbytnosti a složení pedagogického týmu zajišťujícího poradenské služby prioritně vycházet z doporučení vydaných školskými poradenskými zařízeními v souladu s § 5a vyhlášky č. 27/2016 Sb. Ředitel musí být schopný zdůvodnit složení pedagogického týmu financovaného z PHPmax. Nemůže však dojít k tomu, že by ředitel využil celý PHPmax pouze na sociálního pedagoga, i když by ve škole nebyl žádný žák s nezbytnou potřebou. Právě s ohledem na § 120a odst. 3 musí být prvně část PHPmax využita na speciálního pedagoga nebo psychologa a až poté lze zbytek využít na sociálního pedagoga. Během přechodného období do 31. 12. 2028 ředitel nemá povinnost poskytovat poradenské služby prostřednictvím psychologa nebo speciálního pedagoga, pokud nemá dostatečný počet zaměstnanců s příslušnou kvalifikací. Doporučujeme ředitelům nicméně učinit maximum pro zajištění pozice psychologa nebo speciálního pedagoga, a to s ohledem na § 16 odst. 12 školského zákona.

V této souvislosti lze upozornit na obecnou výjimku podle § 22 odst. 11 ZoPP ve vztahu ke speciálnímu pedagogovi. Ředitel školy může zaměstnat jiného pedagogického pracovníka, který nesplňuje kvalifikaci speciálního pedagoga, na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu právě na základě této výjimky. I zde ale platí, že ředitel školy odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň poskytovaného vzdělávání a školských služeb. Je proto nutné, aby za takových okolností aktivně a neprodleně usiloval o zajištění výkonu činnosti speciálního pedagoga pedagogickým pracovníkem s příslušnou odbornou kvalifikací. Dlouhodobý výkon činnosti speciálního pedagoga osobou, která nesplňuje kvalifikační předpoklady, není možný. Výjimku podle § 22 odst. 11 ZoPP nelze uplatnit pro pozici psychologa.

Osobou, která bude na základě výjimky na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu vykonávat činnost speciálního pedagoga, může být i sociální pedagog, který bude plnit (obstarávat) práci speciálního pedagoga. Pokud má například sociální pedagog částečně vykonávat práci speciálního pedagoga na základě výjimky, je nutné do pracovní smlouvy uvést oba druhy sjednané práce. Nestačí uvést pouze „sociální pedagog“ s tím, že vedle toho bude vykonávat i činnost speciálního

pedagoga, aniž by to měl uvedené jako sjednaný druh práce. Případně lze s danou osobou uzavřít dvě pracovní smlouvy, jednu se sjednaným druhem práce „sociální pedagog“, druhou se sjednaným druhem práce „speciální pedagog“.

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 123/2018 Sb.

Skupina	Kód	Obor vzdělání	Údaje pro stanovení hodnoty maximálního počtu hodin přímé pedagogické činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga – průměrný počet žáků ve škole				
			180 - méně než 300	300 - méně než 400	400 - méně než 750	750 - méně než 1000	1000 a více
79 Obecná příprava – základní škola	79-01-C/01	Základní škola	12	19	24	48	60

Vyjádřeno úvazky (při přímé pedagogické činnosti 24 hodin týdně):

Průměrný počet žáků ve škole	Max. velikost úvazku	Max. počet hodin PPČ
180 - méně než 300	0,5	12
300 - méně než 400	0,7917	19
400 - méně než 750	1,0	24
750 - méně než 1000	2,0	48
1000 a více	2,5	60

SOUKROMÉ A CÍRKEVNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Soukromé základní školy, které jsou srovnatelné se školou s nárokem na financování prostřednictvím PHPmax zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí, budou mít s účinností od 1. 1. 2026 nárok na zvýšení dotace ze státního rozpočtu. Zvýšení odpovídá částce, která připadá na jednoho žáka ve veřejné škole na úhradu činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga.

Výše uvedené vyplývá z novely **zákona č. 306/1999 Sb.**, o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů. V § 4 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4:

Dotace podle odstavce 1 se právnickým osobám vykonávajícím činnost základní školy, která je srovnatelná se základní školou zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí mající nárok na financování činnosti psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga ze státního rozpočtu na základě nařízení vlády vydaného podle školského zákona, s výjimkou právnických osob vykonávajících činnost základní školy zřizované podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školy speciální nebo základní školy zřizované při zdravotnickém zařízení, zvýší o procentní podíl z normativu jako ročního objemu mzdových prostředků a zákonných odvodů určených na činnost psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga, připadajících na jednoho žáka ve srovnatelné základní škole zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Pro církevní školy bude stanoven normativ obdobně, na základě tohoto normativu se církevním školám zvýší dotace.

Předpokládá se, že v roce 2026 budou tyto činnosti zohledněny formou příplatku k normativu, jehož výše bude vycházet z dalších finančních prostředků poskytnutých obecním a krajským základním školám v roce 2025.

Podpora psychologem nebo speciálním pedagogem ve školách se 180 a více žáky
Ustanovení § 5a vyhlášky č. 27/2016 Sb. nově s účinností od 1. 1. 2026 upravuje povinnost uvést do doporučení školského poradenského zařízení i rozsah podpory pro žáka, která je žákem běžné základní školy se 180 a více žáky (tedy školy, ve které nemůže být poskytováno podpůrné opatření „školní psycholog“ nebo „školní speciální pedagog“). Školské poradenské zařízení uvede v doporučení týdenní počet hodin přímé podpory psychologem nebo speciálním pedagogem (tedy 12 hodin přímé pedagogické činnosti). Toto doporučení však není pro ředitele právně závazné. Pokud se při zajišťování poradenských služeb od doporučení odchýlí, musí být schopen si svůj postup odborně obhájit (například při kontrole České školní inspekce).

ZÁKLADNÍ ŠKOLY DO 180 ŽÁKŮ

V základní škole, s výjimkou základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školy speciální a základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení, s průměrným počtem žáků školy menším než 180 určeným podle nařízení vlády č. 123/2018 Sb., lze podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. poskytovat pouze jedno podpůrné opatření spočívající ve využití psychologa nebo speciálního pedagoga na školu. Normovaná finanční náročnost podpůrného opatření spočívajícího ve využití psychologa nebo speciálního pedagoga se stanoví v souhrnu v závislosti na průměrném počtu žáků v základní škole určeném podle nařízení vlády č. 123/2018 Sb.

Rozsah podpory:

- a) v základní škole, s výjimkou základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školy speciální a základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení, s průměrným počtem žáků školy menším než 100: 0,2 úvazku školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga na školu,
- b) v základní škole, s výjimkou základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, základní školy speciální a základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení, s průměrným počtem žáků školy 100 a vyšším a zároveň menším než 180: 0,4 úvazku školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga na školu,
- c) v ostatních případech: 0,5 úvazku školního psychologa, 0,5 úvazku školního speciálního pedagoga.

V základních školách, s výjimkou základních škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, základních škol speciálních a základních škol zřízených při zdravotnickém zařízení, s průměrným počtem žáků školy menším než 180, které čerpaly podporu v rámci pilotního ověřování v Šablonách I Operačního programu Jan Amos Komenský a návazně v roce 2025 z ad hoc normativu či dotační výzvy, lze za podmínek stanovených vyhláškou č. 27/2016 Sb. s účinností od 1. 1. 2026 poskytovat podpůrné opatření „školní psycholog“ či „školní speciální pedagog“ podle bodů a) a b). Stejná pravidla platí i pro základní školy s průměrným počtem žáků menším než 180 (s výjimkami

uvedenými výše), které podporu v rámci pilotního ověřování, ad hoc normativu či dotační výzvy nečerpaly. Pokud bylo žákům těchto škol doporučeno podpůrné opatření „školní psycholog” či „školní speciální pedagog” do 31. 12. 2025 v rozsahu úvazku 0,5, probíhá jeho poskytování do konce platnosti doporučení.

Před skončením platnosti doporučení žák projde rediagnostikou a školské poradenské zařízení posoudí, zda trvají podmínky stanovené vyhláškou č. 27/2016 Sb. a zda má poskytování podpůrného opatření pokračovat. Tento postup se uplatní i v případech, kdy škola tuto podpůrnou pozici zatím nemá. Na základě posouzení může školské poradenské zařízení navrhnout podpůrné opatření „školní psycholog” či „školní speciální pedagog”. Před vydáním doporučení je ale vždy nutné posoudit personální podmínky ve škole (viz § 12 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákům může být nadále doporučováno a poskytováno podpůrné opatření „předmět speciálně pedagogické péče”. U tohoto podpůrného opatření se legislativně nic nemění. Speciální pedagog ve škole má vykonávat široké spektrum činností a je na posouzení školského poradenského zařízení (po konzultaci s ředitelem školy), zda je personální zabezpečení školy dostatečné na zajištění výuky předmětů speciálně pedagogické péče nebo je z důvodu zabezpečení potřeb žáků vhodné doporučit podpůrné opatření předmět speciálně pedagogické péče s normovanou finanční náročností. Upozorňujeme, že výuka předmětu speciálně pedagogické péče probíhá primárně ve skupinách.

FINANCOVÁNÍ Z JINÝCH ZDROJŮ

Práce psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga může být hrazena i z jiných zdrojů (vlastní zdroje školy, podpora zřizovatele). Zároveň **probíhá pilotní ověřování nastavení financování psychologů a speciálních pedagogů v mateřských a středních školách** v rámci výzev Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) Šablony pro MŠ a ZŠ II a Šablony pro SŠ a VOŠ II.

7. Sociální pedagog jako personální podpora realizovaná v rámci výzev OP JAK

Novela ZoPP má dopad i na projekty realizované v rámci níže uvedených výzev OP JAK, pokud je v projektech zvolena šablona sociálního pedagoga a její realizace probíhá po 1. 9. 2025. Jedná se o projekty těchto výzev:

- Šablony pro MŠ a ZŠ I,
- Šablony pro SŠ a VOŠ I,
- Šablony pro MŠ a ZŠ II,
- Šablony pro SŠ a VOŠ II,
- Podpora poradenského systému.

S účinností novely ZoPP se sociální pedagog působící na této pozici v projektu může stát pedagogickým pracovníkem (záleží na sjednaném druhu práce a konkrétní náplni práce, zejména zda je naplněna podmínka přímé pedagogické činnosti).

Pokud je činnost sociálního pedagoga vykonávána jako personální podpora v projektu OP JAK, nadále platí podmínky pro čerpání těchto šablon tak, jak byly definovány v době vyhlášení příslušné výzvy, tj. odborná kvalifikace je splněna:

- vysokoškolským vzděláním v oborech zaměřených na sociální pedagogiku, nebo
- vysokoškolským vzděláním, nebo vyšším odborným vzděláním v oborech zaměřených na sociální práci, obdobně jako např. sociální pracovník uvedený v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

8. Informování o psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických službách

Od 1. 1. 2026 se upouští od povinnosti získávat informovaný souhlas u psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole. Poskytování individuálních psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb (kromě krizové poradenské intervence) je nicméně svázáno s plněním informační povinnosti vůči zákonným zástupcům žáků a žákům. V souladu s § 1 odst. 4 a 6 vyhlášky č. 72/2005 Sb. škola (souhrnně) informuje o

- a) psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských službách, které poskytuje, včetně určení pedagogických pracovníků, kteří je zajišťují,
- b) účelu a průběhu poskytování psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb a
- c) právech a povinnostech žáka a jeho zákonného zástupce spojených s poskytováním psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole, včetně práva obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Takto podávané informace musejí být pro zákonné zástupce, respektive žáky srozumitelné a jejich zprostředkování musí být prokazatelné. Vůči zákonným zástupcům škola tuto povinnost může plnit seznámením s obsahem programu poradenských služeb ve škole, informováním na třídních schůzkách (o němž je proveden zápis) nebo jiným obdobným způsobem. Je třeba informovat o všech podstatných změnách v poskytování těchto poradenských služeb.

S poskytováním podpůrných opatření vyšších stupňů nadále zákonný zástupce uděluje škole informovaný souhlas.

9. Možnosti metodické podpory psychologů a speciálních pedagogů

Novela školského zákona zavádí s účinností od 1. 1. 2026 v § 116 a 171a spádovost pedagogicko-psychologických poraden a tím posiluje metodické vedení škol a provázanost poradenského systému. Konkrétně je v § 116 uvedeno:

- (4) Poradna zřizovaná krajem, obcí nebo svazkem obcí zajišťuje metodické vedení při poskytování poradenských služeb mateřským, základním a středním školám ve svém spádovém obvodu*

s výjimkou škol zřizovaných podle § 16 odst. 9, základních škol speciálních a škol zřizovaných při zdravotnickém zařízení.

(5) Poradna, která není zřizována krajem, obcí nebo svazkem obcí, může zajišťovat metodické vedení při poskytování poradenských služeb mateřským, základním a středním školám s výjimkou škol zřizovaných podle § 16 odst. 9, základních škol speciálních a škol zřizovaných při zdravotnickém zařízení.

(6) Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při vzdělávání dětí, žáků a studentů s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami, autismem nebo jiným obdobným znevýhodněním. Speciálně pedagogické centrum může poskytovat poradenské služby i jen pro jeden druh znevýhodnění nebo jen některá znevýhodnění podle věty první.

(7) Dětem, žákům a studentům škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 a školských zařízení jsou poradenské služby speciálně pedagogického centra poskytovány pouze v rámci diagnostické péče. Speciálně pedagogické centrum může zajišťovat metodické vedení při poskytování poradenských služeb mateřským, základním a středním školám zřizovaným podle § 16 odst. 9 a základním školám speciálním. Speciálně pedagogické centrum poskytuje dětem, žákům a studentům podle věty první přímé speciálně pedagogické, logopedické a psychologické intervence, nemůže-li tyto služby zajistit škola nebo školské zařízení dítě, žáka nebo studenta.

V § 171a je specifikováno nastavení spádových obvodů pedagogicko-psychologických poraden:

(1) Ministerstvo stanoví opatřením obecné povahy poradnám, jejichž činnost vykonává právnická osoba zřizovaná krajem, obcí nebo svazkem obcí, která má sídlo na území kraje, spádové obvody pro účely metodického vedení škol na území kraje podle § 116 odst. 4; v odůvodněných případech zahrne ministerstvo do spádového obvodu poradny i školu z území jiného kraje.

(2) Návrh opatření obecné povahy pro území kraje na následující školní rok s odůvodněním ministerstvo po projednání s krajským úřadem do 30. dubna vyvěsí na své úřední desce a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Námitky proti návrhu opatření obecné povahy pro území kraje může podat poradna, již je vytvořen, měněn, nebo rušen spádový obvod nebo již se s ohledem na kritéria podle odstavce 4 spádový obvod nestanoví, nebo její zřizovatel do 30 dnů ode dne vyvěšení na úřední desce ministerstva.

(3) Ministerstvo do 30. června opatření obecné povahy pro území kraje oznámí vyvěšením na své úřední desce a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Opatření obecné povahy pro území kraje nabývá účinnosti dne 1. září.

(4) Spádový obvod se stanoví s ohledem na územní blízkost a kapacitní, personální a materiální možnosti poradny.

(5) Při změnách opatření obecné povahy pro území kraje se odstavce 1 až 4 použijí obdobně, nejde-li o postup podle odstavce 6. Jestliže nejsou důvody pro změnu nebo vydání nového opatření obecné povahy pro území kraje, odstavce 2 a 3 se nepoužijí.

(6) Ve výjimečných případech, kdy je ohroženo zajišťování metodického vedení škol podle § 116 odst. 4, může ministerstvo opatření obecné povahy pro území kraje v mimořádném termínu změnit nebo vydat nové opatření obecné povahy pro území kraje. Na vydání opatření obecné povahy

v mimořádném termínu se odstavec 2 věta první a odstavec 3 použijí přiměřeně; odstavce 1 a 4 a odstavec 2 věta poslední se použijí obdobně. Takto vydané opatření obecné povahy nabude účinnosti dnem, který v něm ministerstvo určí, nejdříve však patnáctým dnem po dni vyvěšení na úřední desce ministerstva.

Metodické vedení psychologů a speciálních pedagogů zajišťuje spádová pedagogicko-psychologická poradna. Činnosti související s metodickým vedením škol stanovuje s účinností od 1. 1. 2026 § 5 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb.

Metodické vedení škol při poskytování poradenských služeb se zaměřuje zejména na koordinaci a odbornou kvalitu činnosti pedagogických pracovníků školy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb, při

- a) podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání a žáků s výchovnými problémy, včetně žáků s obtížemi v adaptaci na školní prostředí a sociálně-vztahovými problémy,*
- b) diagnostice žáků nadaných a mimořádně nadaných ve škole a*
- c) aktivitách zaměřených na duševní zdraví žáků.*

Národní pedagogický institut ČR nabízí možnosti dalšího vzdělávání pro psychology a speciální pedagogy a metodickou podporu. Více informací je dostupných zde <https://poradenstvi.npi.cz/>.

10. Vykazování psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů ve školách veřejných zřizovatelů (kraj, obec, svazek obcí)

Pokud je sociální pedagog (pedagogický pracovník) zaměstnancem školy, musí být vykázán jako pedagogický pracovník (výkazy P 1-04 a P 1c-01).

Základní školy, které k 30. 9. 2025 zaměstnávají psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga, tuto skutečnost MŠMT vykazují prostřednictvím výkazu P 1c-01. Údaje k tomuto datu se využívají jako podklad pro financování škol prostřednictvím PHPmax v následujícím kalendářním roce. Upřesňující informace k vykazování těchto nově financovaných pozic jsou obsaženy v dodatcích metodického pokynu k výkazu P 1c-01.

V případě základní školy, která má stanovené PHPmax a k 30. 9. 2025 psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga nefinancovala ze státního rozpočtu, a tedy nebylo možné ji stanovit k 1. 1. 2026 prostředky na financování těchto podpůrných pedagogických pozic při rozpisu rozpočtu z úrovně MŠMT, lze postupovat podle směrnice MŠMT.¹⁾

Pokud škola nově zajistí pozici psychologa, speciálního pedagoga nebo sociálního pedagoga v průběhu kalendářního roku bude také postupovat podle směrnice. Škola zřizovaná obcí nebo svazkem obcí podává návrh o úpravu rozpisu rozpočtu příslušnému krajskému úřadu prostřednictvím obecního úřadu obce s rozšířenou působností, škola zřizovaná krajem podává návrh krajskému úřadu.

¹⁾ Do 31. 12. 2025 je platná směrnice Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-12077/2024 ze dne 16. 9. 2024 o závazných zásadách pro rozpis a návrhy rozpisů finančních prostředků státního rozpočtu krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností. Od 1. 1. 2026 bude účinná nová směrnice.

Příloha č. 1 | STANDARDNÍ ČINNOSTI PSYCHOLOGA VE ŠKOLE

1. Podílí se na vytváření programu poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání.
2. Depistáž specifických poruch učení v základních a středních školách.
3. Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.
4. Depistáž a diagnostika nadaných žáků.
5. Zjišťování sociálního klimatu ve třídě.
6. Screening, ankety, dotazníky ve škole.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně, zejména pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory a vedení.
2. Péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně, zejména pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu a vedení.
3. Individuální případová práce se žáky v osobních problémech, zejména konzultace a vedení.
4. Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.
5. Prevence školního neúspěchu žáků, zejména náprava a vedení.
6. Kariérové poradenství u žáků.
7. Techniky a hygiena učení pro žáky.
8. Skupinová a komunitní práce s žáky.
9. Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
10. Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.
12. Konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí.
13. Podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení.
14. Podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.
15. Realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševního zdraví žáků.

Metodická práce a vzdělávací činnost

1. Participace na přípravě programu zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání.
2. Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
3. Metodická pomoc třídním učitelům.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky, konzultace a metodické vedení.
5. Účast na pracovních poradách školy.
6. Koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole, zejména výchovného poradce, školního metodika prevence a třídních učitelů.

- 7.** Koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.
- 8.** Metodické intervence z psychodidaktiky pro učitele, včetně podpory při tvorbě školního vzdělávacího programu.
- 9.** Besedy a osvěta zákonným zástupcům.
- 10.** Prezentační a informační činnost.
- 11.** Participace na přípravě přijímacího řízení ke vzdělávání ve střední škole.

Příloha č. 2 | STANDARDNÍ ČINNOSTI SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA VE ŠKOLE

1. Podílí se na vytváření programu poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
2. Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.
3. Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
4. Konkretizování vzdělávacích obtíží žáka, podílení se na stanovení obsahu plánu pedagogické podpory a individuálním vzdělávacím plánem a stanovení druhu, rozsahu, frekvence a trvání intervenčních činností.
5. Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
6. Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
7. Screening, ankety, dotazníky ve třídách ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb, nadání a mimořádného nadání.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
2. Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Poskytování logopedické intervence zaměřené na stimulaci a reedukaci žáků s vadami řeči, jde-li o speciálního pedagoga se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie, a to v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a pod metodickým vedením školského logopeda školy, popřípadě školského poradenského zařízení.
4. Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
5. Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s ředitelem školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.

6. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků nebo navrhování a konzultování jejich následné úpravy.
7. Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu nebo výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických nebo etopedických přístupů.
8. Participace na kariérovém poradenství - volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
9. Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
10. Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
12. Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
13. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole - koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy - specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky - jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
5. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
6. Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
7. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
8. Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
9. Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

Příloha č. 3 | STANDARDNÍ ČINNOSTI SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA VE ŠKOLE

1. Podílí se na vytváření programu poskytování poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy a na poskytování těchto služeb.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky, zákonnými zástupci a dalšími zainteresovanými subjekty.

Diagnostika a depistáž

1. Příprava, realizace a evaluace činností směřujících k identifikaci žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek žáka. Vedení dokumentace a evidence související s identifikací těchto žáků.
2. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání z důvodu vyhledávání potenciálně ohrožených žáků.
3. Vyhledávání žáků ze zanedbávajícího, ohrožujícího a nepodnětného prostředí, žáků ohrožených sociálním znevýhodněním, školním neúspěchem a žáků s rizikem výskytu a rozvoje rizikového chování či výchovných problémů.
4. Realizace depistáže v třídním, školním, lokálním a rodinném prostředí, zejména s cílem odhalení rizikových jevů a náročných situací, které mohou negativně ovlivňovat vývoj žáka.
5. Diagnostika sociálního prostředí školy a klima třídních kolektivů.
6. Realizace sociálněpedagogické diagnostiky žáků zejména s výchovnými, vzdělávacími, vztahovými nebo jinými osobními problémy souvisejícími především s rodinným prostředím žáka.

Preventivní a intervenční činnost

1. Podpora duševního zdraví a wellbeingu žáků.
2. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na rozvoj sociálních a emočních dovedností, podporu zdravého životního stylu, pozitivního školního a třídního klimatu, bezpečného prostředí školy, zdravých vztahů, smysluplného trávení volného času a školní úspěšnosti.
3. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na předcházení rizikovému chování žáků.
4. Realizace včasné podpory třídního a školního prostředí směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáka.
5. Realizace včasné podpory v rodinném prostředí žáka směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání.
6. Realizace individuálních a skupinových činností se žáky se zaměřením na podporu v oblasti školní docházky a studijní motivace.
7. Intervence v oblasti rizikového chování, výchovných obtíží, školní neúspěšnosti, špatných vztahů a neuspokojených potřeb žáků, při ohrožení rizikovými jevy a náročnými situacemi a jinými formami ohrožení zdravého vývoje žáka.
8. Spolupráce při zpracování náročných životních situací, podpora, participace a koordinace při zvládání krizových situací pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.

Konzultační, poradenské a informační činnosti

1. Informování žáků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků o nabídce poradenských a podpůrných služeb ve škole i mimo ni.
2. Poskytování individuální konzultace a odborného poradenství žákům a jejich rodinám v oblasti osobních, vztahových, rodinných a tíživých životních situacích a v oblasti vzdělávání, rizikového chování, výchovných a výukových obtíží ovlivňující zdravý vývoj a školní úspěšnost žáka ve školním i rodinném prostředí.
3. Poskytování dlouhodobé i krátkodobé sociálněpedagogické péče žákům s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.
4. Poskytování individuálního a skupinového poradenství pedagogickým pracovníkům v oblasti práce s žáky s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.
5. Zprostředkování odborné pomoci a péče žákům a jejich rodinám za účelem zvyšování školní úspěšnosti žáka.
6. Koordinace, zprostředkování nebo zajištění facilitace a participace na pohovorech, výchovných komisích, případových konferencích organizovaných orgány sociálně-právní ochrany dětí, případových setkáních a dalších setkáních s rodinou žáka.
7. Participace na pracovních poradách školy.
8. Komunikace, konzultace a spolupráce s pedagogickými pracovníky, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, dalšími pedagogickými pracovníky školy, školských zařízeních pro preventivně-výchovnou péči a školských poradenských zařízení, pracovníky zdravotnických zařízení, s orgány státní správy, samosprávy a orgány činnými v trestním řízení, poskytovateli sociálních služeb apod.
9. Participace, ve spolupráci s dalšími pracovníky školy, na kariérovém poradenství pro žáky, zejména žáky se sociálním znevýhodněním.

Metodické, koordinační a výchovně-vzdělávací činnosti

1. Přímá podpora žáků a koordinace činností směřujících k podpoře žáků při přípravě na výuku a při jejich zapojování do volnočasových aktivit ve škole i mimo školu.
2. Podpora žáků a jejich rodin při utváření a rozvíjení kompetencí v oblasti výchovy, vzdělávání a volného času a naplňování potřeb žáků.
3. Participace na přípravě a realizaci výchovně-vzdělávacích, volnočasových, osvětových a dalších akcí školy a podpora komunitního charakteru školy.
4. Participace na rozvoji klíčových kompetencí žáků v oblasti osobnostní a sociální výchovy.
5. Metodická podpora pedagogických pracovníků a koordinace práce se žáky v sociálněpedagogické oblasti.
6. Plánování, příprava, koordinace a evaluace procesu spolupráce na daném případě žáka a jeho rodiny.

7. Propojování aktivit školy s lokálními či regionálními aktivitami zejména v oblasti výchovně-vzdělávací, preventivní a aktivitami zaměřenými na propojování žáků z různých socioekonomických a kulturních skupin.
8. Spolupráce na podpoře budování pozitivních vztahů ve škole a pozitivního klimatu školy.

Infolinka:

234 811 246

(pondělí až pátek od 8.00 do 16.00 hodin)

E-mailová poradna:

stredniclanek@msmt.gov.cz

Kontakty na krajské týmy:

www.edu.gov.cz